

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2025 d. 22-09-2025

Mødedato Mandag d. 22. september 2025 kl. 09:00

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere Jesper Frost Rasmussen (V), Jakob Lose (V), Henning Ravn (V), Olfert Krog (V), May-Britt Andrea Andersen (C), Diana Mose Olsen (F), Jørgen Ahlquist (A), Jakob Lykke (A), Sabrina Bech Bartholin (Løsgænger)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Årsrapport for Business Esbjerg 2024.....	5
Rapport på økonomi pr. 31. august 2025.....	7
Forslag til ny politisk udvalgsstruktur, udmøntning af besparelse samt forslag til udpegning af medl	10
Orientering om magtanvendelser i Voksen Social i 2024.....	16
Opgørelse over magtanvendelse og værgemål i 2024 på Sundhed & Omsorgsudvalgets område.....	23
Lukket: Informationer og forespørgsler - Lukket.....	29
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	30

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Årsrapport for Business Esbjerg 2024

EMN-25/0006594

Bilag

AaretDerGik_2024

Årsrapport 2024

Resumé

"Årsrapport 2024" samt den interne publikation "Året der gik 2024" fra Business Esbjerg, sættes på Byrådets dagsorden til orientering

Sagsfremstilling

"Årsrapport 2024" samt den interne publikation "Året der gik 2024" fra Business Esbjerg, sættes på Byrådets dagsorden til orientering

Kompetencer

Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Byrådet, at Byrådet hermed er orienteret om Business Esbjergs "Årsrapport 2024" og "Året der gik i 2024".

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 3: Rapport på økonomi pr. 31. august 2025

EMN-25/0000330

Bilag

Økonomi for hele kommunen - 31. august 2025

Resumé

Økonomiudvalget modtager månedligt rapportering på økonomi.

Sagsfremstilling

Der rapporteres med følgende rapport (se vedlagte bilag):

1. Rapport på rammebelagt drift. Først opdelt pr. fagudvalg og derefter pr. politikområde.
2. Rapport på bruttoanlæg opdelt pr. fagudvalg.

Begge rapporter indeholder oplysning om:

- Oprindeligt budget som også udgør kommunens ramme for hhv. drift og bruttoanlæg
- Budgetoverførsler og Øvrige bevillinger, som sammen med oprindeligt budget udgør Korrigeret budget
- Forbrug pr. august måned 2025
- Restbudget (korrigeret budget minus forbrug)
- Forbrugsprocent

Forbrugsprocenten anvendes til vurdering af om forbruget på nuværende tidspunkt er fornuftigt set i forhold til sidste år. Forbruget i økonomirapporten pr. 31. august udgør samlet set 64,0 procent af det korrigerede budget. På samme tidspunkt sidste år var forbruget 66,9 procent. Samlet set ligger forbruget et godt stykke under niveauet fra sidste år. Selv når der tages højde for tillægsbevillingen til de specialiserede socialområder, ligger forbruget i år under sidste år. Det kræver fortsat stram økonomistyring, hvis målet om opsparring/overførsler på omkring 100 mio. kr. skal fastholdes, det gælder især på de specialiserede socialområder, hvor der ser ud til at være et lille merforbrug på børneområdet og et lille mindreforbrug på voksenområdet.

Anlægsrapporten viser et forbrug på samlet set 31,5 procent af det korrigerede budget. Det er under tidligere års forbrug, selvom der er sket store opkøb af jord i januar måned, og det forventes, at der overføres projekter til næste års budget ved den kommende budgetrevision.

Kompetencer

Økonomiudvalget

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomiudvalget, at rapporten tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 4: Forslag til ny politisk udvalgsstruktur, udmøntning af besparelse samt forslag til udpegning af medlemmer til de nye sundhedsråd.

EMN-25/0006187

Bilag

Revision politisk udvalgsstruktur på det tekniske område

Resumé

Ved vedtagelsen af kommunens budget 2023 blev det besluttet, at der fra næste valgperiode skulle være et politisk udvalg mindre. På baggrund af en efterfølgende politisk evaluering af udvalgsstrukturen, blev det efterfølgende besluttet i stedet at udmønte besparelsen på anden vis. Desuden har evalueringen givet anledning til et forslag til en ændret udvalgsstruktur på Teknik & Miljøområdet, samt tilpasning af opgaver og navn for Social & Arbejdsmarkedsudvalget.

Derudover skal byrådet udpege repræsentanter til de nye regionale sundhedsråd, der, som led i den nye sundhedsreform, oprettes i den kommende funktionsperiode.

Sagsfremstilling

Sparekrav, evaluering og udmøntning af besparelse

Sparekravet ved budgetvedtagelsen for budget 2024-2027 var at nedlægge et politisk udvalg, eller at udmønte de 319.700 kr. (2024 prisniveau) på anden vis. Evalueringen af udvalgsstrukturen blev gennemført via drøftelser i de politiske udvalg, og interview i foråret med udvalgsformænd samt repræsentanter for de 2 partier, der ikke har en udvalgsformand. Desuden var der en temadrøftelse i Byrådet den 28. april 2025.

Med afsæt i evalueringen foreslås følgende:

- Mødefrekvensen i Økonomiudvalget ændres fra hver uge til hver 14. dag til ugen før byrådsmødet.
- Vederlaget til Økonomiudvalgsmedlemmerne sættes ned grundet færre møder, hvorved besparelsen på de 319.700 kr. (2024 prisniveau) kan udmøntes. Pr. menigt medlem i ØU vil det betyde en årlig nedgang i vederlag på ca. 40.000 kr. (vederlaget er i dag ca. 142.466 kr.)

Ændringer i udvalgsstrukturen på det tekniske område

Evalueringen har også givet anledning til følgende forslag til ændringer det tekniske område:

- For at få en mere ligelig fordeling af opgaver mellem de to tekniske udvalg, samt en ny stor opgave med "Den grønne trepart", laves der en omfordeling af opgaverne mellem de eksisterende tekniske udvalg.
Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget ændrer navne til henholdsvis By & Lokalsamfundsudvalget og Klima & Erhvervsudvalget. (opgaverne i de nye udvalg er nærmere uddybet i vedhæftede bilag).
- Opgaven med lokalrådene flyttes fra Økonomiudvalget til det nye By & Lokalsamfundsudvalg.

Tilpasning af opgaver og navn for Social & Arbejdsmarkedsudvalget

De aktuelle ændringer i organiseringen af Voksensocialområdet hvor området (midlertidigt) er flyttet fra Borger & Arbejdsmarked til Fritid, Sundhed og Omsorg har givet anledning til at overveje, hvordan den fremtidige politiske udvalgsstruktur bedst kan understøttes. Der foreslås følgende to ændringer:

- Voksensocial flyttes til Sundhed & Omsorgsudvalget.
Fordelene vil bl.a. være en tættere sammenhæng mellem sundhed og social, fælles fokus på forebyggelse og medborgerskab, bedre ressourceudnyttelse og mindre bureaukrati samt styrket samarbejde med sundhedsvæsenet.

Ulempen kan være en svækket kobling til arbejdsmarkedsindsatsen og risiko for tab af specialiseret socialfaglig viden, hvilket det naturligvis er vigtigt at være opmærksom på.

- Social & Arbejdsmarkedsudvalget ændrer navn til Familie & Beskæftigelsesudvalget og varetager følgende opgaver:

- Familieområdet (indsatser for børn, unge og familier)
- Beskæftigelse og Jobcenteret
- Borgerservice

Udvalget kan derfor blive centralt for fokus på hele familien.

Udpegning til sundhedsråd

Som led i den nye sundhedsreform skal der etableres regionale sundhedsråd. Disse får en nøglerolle med et væsentligt ansvar for omstilling og udvikling af det nære sundhedsvæsen og opgaven med at vende sygehusene mere udad. Til det regionale sundhedsråd skal der udpeges kommunale repræsentanter.

Esbjerg Kommune skal stille med to repræsentanter, som enten kan være borgmesteren og én udvalgsformand eller to udvalgsformænd.

Den eller de udpegede udvalgsformænd skal være formand for stående udvalg, der helt eller delvist varetager kommunens opgaver inden for sundheds-, omsorgs- og socialpsykiatriområdet eller et myndighedsområde, der er sammenligneligt hermed.

Der vil for udvalgsformænds vedkommende være et vederlag forbundet med deltagelse i Sundhedsrådet.

Forvaltningen anbefaler, at der udpeges to udvalgsformænd og at dette er formanden for Sundhed & Omsorgsudvalget og – i overensstemmelse med ovenstående nye politiske udvalgsstruktur – formanden for Familie & Beskæftigelsesudvalget.

Der skal ligeledes udpeges to stedfortrædere.

Forvaltningen anbefaler, at de pågældende udvalgs næstformænd vælges som stedfortrædere.

De udpegede kommunale repræsentanter vælges for hele funktionsperioden.

Der stilles i lovgivningen krav om, at kommunens repræsentation i sundhedsrådet skal fremgå af styrelsesvedtægten. Ændring af styrelsesvedtægten behandles selvstændigt.

Lovgrundlag, planer mv.

Regionslovens § 14 i (udpegning af medlemmer)

Regionslovens § 14 p, stk. 6 (stedfortrædere)

Kompetencer

Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

1. Mødefrekvensen for Økonomiudvalget ændres fra hver uge til hver 14 dag.
2. Besparelsen på de 319.700 kr. (2024 prisniveau) udmøntes ved en reduktion af vederlaget til Økonomiudvalgsmedlemmerne.
3. Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget ændrer navne til henholdsvis By & Lokalsamfundsudvalget og Klima & Erhvervsudvalget, og de foreslåede ændringer i udvalgsstrukturen godkendes.
4. Opgaven vedrørende lokalrådene flyttes fra Økonomiudvalget til det nye By & Lokalsamfundsudvalg.
5. Voksensocial flyttes til Sundhed & Omsorgsudvalget
6. Social & Arbejdsmarkedsudvalget ændrer navn til Familie & Beskæftigelsesudvalget.
7. Formanden for Sundhed & Omsorgsudvalget og formanden for Familie & Beskæftigelsesudvalget udpeges til det regionale sundhedsråd.
8. Næstformanden for Sundhed & Omsorgsudvalget og næstformanden for Familie & Beskæftigelsesudvalget udpeges som stedfortrædere til det regionale sundhedsråd.

Beslutning

Udsat.

Forvaltning oplyser

På baggrund af drøftelsen i Økonomiudvalget den 9. september 2025 foreslås at Plan & Byudviklingsudvalget ændrer navn til Plan, By & Lokalsamfundsudvalget og at Sundhed & Omsorgsudvalget ændrer navn til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget.

Det præciseres, at der vil ske en opgaveflytning af en del af erhvervsområdet fra Økonomiudvalget til det nye Klima & Erhvervsudvalg, ligesom det nye Klima & Erhvervsudvalg fortsætter arbejdet med Klimapartnerskaber og nye opgaver, der følger af de under Erhvervsfremmestrategien iværksatte indsatser fx. indsatsen med 'Styrket økosystem for iværksættere indenfor tech- og energiområdet' og indsatsen med 'Kommunal virksomhedsbetjening i topklasse'.

Ovennævnte er indarbejdet i en ny indstilling.

Ny Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

1. Mødefrekvensen for Økonomiudvalget ændres fra hver uge til hver 14 dag.
2. Besparelsen på de 319.700 kr. (2024 prisniveau) udmøntes ved en reduktion af vederlaget til Økonomiudvalgsmedlemmerne.
3. Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget ændrer navne til henholdsvis Plan, By & Lokalsamfundsudvalget og Klima & Erhvervsudvalget, og de foreslåede ændringer i udvalgsstrukturen godkendes.
4. Opgaven vedrørende lokalrådene flyttes fra Økonomiudvalget til det nye Plan, By & Lokalsamfundsudvalg. Der sker en opgaveflytning af en del af erhvervsområdet fra Økonomiudvalget til det nye Klima & Erhvervsudvalg, ligesom udvalget får nye opgaver, der følger af de under Erhvervsfremmestrategien iværksatte indsatser.
5. Voksensocial flyttes til Sundhed & Omsorgsudvalget, der ændrer navn til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget.
6. Social & Arbejdsmarkedsudvalget ændrer navn til Familie & Beskæftigelsesudvalget.
7. Formanden for Sundhed, Omsorg & Socialudvalget og formanden for Familie & Beskæftigelsesudvalget udpeges til det regionale sundhedsråd.
8. Næstformanden for Sundhed, Omsorg & Socialudvalget og næstformanden for Familie & Beskæftigelsesudvalget udpeges som stedfortrædere til det regionale sundhedsråd.

Ny beslutning

Udsat.

Beslutningshistorik

Beslutning Økonomiudvalget 08.09.2025 Punkt 4

Tilbagesendes til forvaltningen.

Punkt 5: Orientering om magtanvendelser i Voksen Social i 2024

EMN-25/0005706

Resumé

I løbet af 2024 blev der registreret i alt 81 tilfælde af akut magtanvendelse på det specialiserede voksenområde i både interne og eksterne tilbud.

Alle tilfælde af magtanvendelse skal indberettes til forvaltningen og Socialtilsynet. Det er forvaltningen, der behandler alle magtanvendelserne.

I 2024 blev der bevilget 15 løsninger, som skal sikre, at borgerne kan få den nødvendige omsorg og/eller sikre, at de ikke er til fare for sig selv eller andre.

I denne sag orienteres Social & Arbejdsmarkedsudvalget om magtanvendelserne på Voksen Social området i 2024.

Udviklingskonsulent, Annette Bonde Bertelsen, deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund og formål

Magtanvendelse over for voksne er et alvorligt indgreb i retten til selvbestemmelse og reguleres af servicelovens kapitel 24. Formålet med lovgivningen er, at:

- Styrke retssikkerheden for borgere med varigt nedsat psykisk funktionsevne
- Sikre, at alle borgere får nødvendig omsorg uanset kommunikationsevne eller funktionsnedsættelse
- Håndtere potentielt farlige situationer på en fagligt forsvarlig måde
- Begrænse brugen af magt gennem kompetenceudvikling og systematisk faglig refleksion.

Et centralt mål er at skabe trygge og værdige rammer for voksne, hvor magtanvendelse kun anvendes som absolut sidste udvej.

I henhold til serviceloven er det fastlagt, at magtanvendelse alene kan finde sted i situationer, hvor der er en nærliggende risiko for, at en borger vil udsætte sig selv eller andre for væsentlig personskade. Magtanvendelse kan i disse tilfælde ske ved at føre eller fastholde borgeren væk fra situationen. Dog kun når det er absolut nødvendigt ud fra en konkret vurdering af proportionalitet og nødvendighed. Dette sikrer, at borgerens retssikkerhed og integritet respekteres og beskyttes.

Ændringer i reglerne om magtanvendelse pr. 1. juli 2024 og pr. 1. januar 2025

Folketinget har vedtaget ændringer af reglerne om magtanvendelse i servicelovens kapitel 24. Ændringerne trådte i kraft henholdsvis den 1. juli 2024 og den 1. januar 2025. Disse ændringer har betydning for både praksis og registrering af magtanvendelser i kommunerne.

De væsentligste ændringer indebærer blandt andet:

- Aflåsning: Der kan søges om forhåndsgodkendelse til at aflåse skabe og skuffer, døre til fælleskøkkener m.v.
- Epilepsialarmer: Anvendelsen af epilepsialarmer betragtes ikke længere som magtanvendelse, men som et velfærdsteknologisk hjælpemiddel, der kan anvendes som led i den nødvendige omsorg og tryghedsskabende indsats.

Som følge af regelændringerne om epilepsialarmer ses der et markant fald i registreringen af brugen af forhåndsgodkendte velfærdsteknologiske hjælpemidler i 2024. Faldt skyldes ikke nødvendigvis en ændring i den faktiske anvendelse, men derimod at foranstaltningerne ikke længere kategoriseres som magtanvendelse og derfor ikke indgår i opgørelsen.

Magtanvendelser i 2024

Socialtilsynet gennemgår alle indberetninger om magtanvendelser hvert kvartal, og når de er på tilsyn. Forvaltningen har fast praksis for den faglige vurdering og opfølgning.

Målet er, at

- Fremme borgerens ret til selvbestemmelse
- Forebygge magtanvendelser
- Understøtte brugen af alternative løsninger og støtteforanstaltninger for at imødekomme borgerens behov

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af godkendte akutte fastholdelser fra 2020-2024. Akutte fastholdelser er magt i form af at føre eller fastholde en borger samt nødret og nødværge. I tallet for 2024 er nødret og nødværge talt med under "ikke godkendte", da det alene er politiet, der kan afgøre, om de er lovlige.

I 2024 blev der registreret i alt 37 magtanvendelser, som ikke er godkendt i henhold til serviceloven. Heraf havde seks magtanvendelser ingen hjemmel i lovgivningen og skulle være forebygget med alternative løsninger.

Eksempler herpå er: Ransagning af bolig i eksternt botilbud; Kortvarig fastholdelse af en borger i

forbindelse med bad; Medarbejder har spærret vej for borger, så denne ikke løb ud i køkkenet. I de seks tilfælde var borgerne ikke til fare for sig selv eller andre.

Tabel 1: Akutte fastholdelser fra 2020 til 2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Godkendte akutte fastholdelser (jf. Servicelovens §124c og d. Straffelovens §13 og §14 er talt med til og med 2023)	60	39	69	55	44
Ikke-godkendte akutte fastholdelser (fra 2024 er Straffelovens §13 og §14 talt med)	3	1	11	2	37
Indberetninger i alt	63	40	80	57	81

Fordelingen af magtanvendelser på afdelinger

I 2024 er der registreret magtanvendelser over for 34 borgere fordelt på 18 kommunale og fem eksterne afdelinger - se tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Oversigt over magtanvendelser fordelt på afdelinger og antal borgere

Afdeling	Antal magtanvendelser	Fordelt på antal afdelinger	Over for antal borgere
Specialcentret	5	4	5
Udviklingscenter Vest	29	9	15
Center for Sociale Indsatser	36	5	8
I alt i Voksen Social	70	18	28
Eksterne tilbud: Private og regionale	11	5	6
I alt	81	23	34

En enkelt afdeling i Center for Sociale Indsatser skiller sig ud med 32 magtanvendelser over for fire

borgere. Afdelingen har en målgruppe med komplekse psykiatriske og kognitive udfordringer. Den hyppige brug af magt skal ses i konteksten af borgernes støttebehov og medarbejdernes ansvar for sikkerhed og omsorg i akutte situationer. Dette billede bekræftes i Socialtilsyn Syds senest udmeldte tilsynsrapport, hvor det fremhæves, at personalet arbejder systematisk og fagligt forsvarligt med forebyggelse og håndtering af komplekse situationer.

Forhåndsgodkendelse til brug af beskyttelsesmidler, aflåsninger, sensorer og velfærdsteknologiske løsninger

For borgere med betydelige og varige psykiske funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at give informeret samtykke, kan der i særlige tilfælde anvendes beskyttelsesmidler, aflåsninger samt sensorer og andre former for velfærdsteknologi.

Formålet med disse tiltag er at støtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, tryghed, værdighed og sikkerhed - og ikke at begrænse unødigt. I henhold til servicelovens §§ 125, 128, 128 a-h samt §§ 136 og 136 c-d har kommunens tilbud mulighed for at ansøge om forhåndsgodkendelse til anvendelse af disse løsninger. Ansøgningen sker i tæt dialog med borgeren, pårørende og eventuelt værge og skal altid tage udgangspunkt i borgerens individuelle behov og rettigheder. Der kan desuden søges om kortvarig fastholdelse i forbindelse med personlig pleje, for eksempel ved sårskift eller bleskift, når det er nødvendigt for at kunne gennemføre indsatsen på en værdig og omsorgsfuld måde.

Forhåndsgodkendelser i 2024

Der er i 2024 bevilget 15 forhåndsgodkendelser, som beskrevet ovenfor, til borgere med varige og betydelige psykiske funktionsnedsættelser.

Indsatser

Forvaltningen har igennem de seneste år haft fokus på at styrke medarbejdernes faglige viden om magtanvendelse og forebyggende pædagogik. Dette er integreret som en central del af introduktionen for nye medarbejdere og suppleres løbende med faglig opkvalificering. Der anvendes evidensbaserede metoder såsom neuropædagogik, low arousal-tilgang (ro givende pædagogisk tilgang) og nænsom nødværge.

Der arbejdes systematisk med at styrke borgerens egne mestringsstrategier, særligt for borgere med selvskadende adfærd, for at mindske risikoen for akutte og potentielt farlige situationer.

I 2024 har der været særligt fokus på at tydeliggøre vagternes rolle og beføjelser. Vagter må ikke anvende magt efter serviceloven. De har dog - som alle andre - ret til at handle efter straffelovens bestemmelser om nødret og nødvæge, for eksempel i situationer med overhængende fare

Organisatorisk opfølgning

For at sikre gennemsigtighed og kvalitetssikring skal afdelingerne orientere Socialtilsyn Syd om

akutte og forhåndsgodkendte magtanvendelser. Dette skridt understreger nødvendigheden af tæt opfølgning og løbende vurdering af, hvordan de akutte og forhåndsgodkendte indgreb bidrager til borgernes trivsel og samtidig respekterer deres rettigheder og værdighed.

Magtanvendelser drøftes systematisk på personalemøder med henblik på faglig sparring, vidensdeling og løbende læring og kvalitetssikring.

Der er ligeledes fokus på medarbejdernes arbejdsmiljø, hvor tryghed og trivsel prioriteres højt. Den samlede indsats understreger ambitionen om at skabe et socialt område, hvor både borgeres og medarbejderes behov varetages med høj faglig kvalitet og ansvarlighed.

Lovgrundlag, planer mv.

Alle fysiske indgreb i selvbestemmelsen skal indberettes i henhold til retssikkerhedslovens § 15 og § 16 samt serviceloven (kapitel 24).

Kommunen er forpligtet til at føre tilsyn og sikre, at praksis er lovmedholdelig og fagligt forsvarligt.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg, Voksen Social indstiller til Social & Arbejdsmarkedsudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Byrådet orienteres om magtanvendelser og andre indgreb i retten til selvbestemmelse på Voksen Socialområdet i 2024
2. Sagen sendes til orientering i Handicaprådet

Beslutning

1. Orientering givet
2. Godkendt.

Beslutningshistorik

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalget 16.09.2025 Punkt 2

Indstillinger godkendt.

Deltog virtuelt: Rasmus Rasmussen

Afbud: Tommy Noer

Punkt 6: Opgørelse over magtanvendelse og værgemål i 2024 på Sundhed & Omsorgsudvalgets område

EMN-25/0005984

Bilag

Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2024 (1)

Resumé

Fritid Sundhed & Omsorg har foretaget den årlige opgørelse over magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten for plejekrævende borgere tilknyttet Hjemmepleje og Plejehjem.

Tallene bruges også til den løbende uddannelse af personale inden for plejeområdet i Fritid Sundhed & Omsorg og til konkrete målrettede indsatser.

Sagsfremstilling

Fritid Sundhed & Omsorg har udarbejdet den årlige opgørelse over sager om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i hjemmeplejen og på plejehjem.

Nedenfor følger udvalgte tal fra opgørelsen i "Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2024" , som er vedhæftet sagen som bilag 1.

Magtanvendelse for årene 2020-2024, jf. Serviceloven

Foranstaltning	2024	2023	2022	2021	2020	Bemærkning
§124c Afværgehjælp	1	0	0	0	0	
§124d Fastholdelse mv	4	0	0	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§125 Særlige dørbådnere	4	6	2	6	6	
§128 Stofseler	4	2	4	7	8	
§128b Tryghedsskabende velfærdsteknologi	0	1	0	0	1	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l., eller hvis personen eller værge modsætter sig anvendelse af velfærdsteknologien.
§128c Låsning og sikring af	0	0	0	0	0	

yderdøre og vinduer						
§128d Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128e Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkken	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128f Låsning og sikring af låger mv. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal	0					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§129 og §129a Flytning uden samtykke	0	0	0	0	1	
§136a Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	5	0	0	0	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§136c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	15	12	4	10	15	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.
§136d Fastholdelse mv ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende	12	7	2	2	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.

adfærd						
§136f Flytning uden samtykke	2	9	7	14	7	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. og hvor borger ikke modsetter sig flytning og hvor værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræder afgørelsen.
Værgemål §5 Økonomisk/personlig værgemål ansøgt af Myndighedsafdeling ved sundhed og omsorg	15	22	25	22	12	

Oplysningerne i opgørelsen er indhentet fra Esbjerg Kommunes indberetninger til Socialstyrelsen. Tallene er udtryk for antal borgere, hvor der kan være foretaget flere foranstaltninger for den enkelte borger. Det er dermed ikke antal gange/situationer, hvor der har været anvendt magt efter den enkelte paragraf.

Opgørelsen er for 2020 til 2024. Fra 1. juli 2024 er der kommet ny lovgivning på området, hvilket er tydeliggjort med tekst og farver i opgørelsen.

Opgørelsens resultater

Det ses i tabellen, at antallet af indberettede magtanvendelser samt behovet for sparring for at undgå magtanvendelse i de enkelte borgersager er stigende.

I opgørelsen ses for eksempel, at der er en stigning i antallet af indberettede anvendelser i forhold til kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne, jf. § 136a og § 136c samt § 136d vedrørende fastholdelse mv. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktoptrappende adfærd.

Der er på baggrund af ovennævnte resultater et fortsat fokus på undervisning og understøttelse af den faglige refleksive proces for medarbejderne.

Undervisning og læring

I Fritid Sundhed & Omsorg tilstræber vi, at alle medarbejdere med direkte kontakt til plejekrævende borgere har kendskab til lovgivningen vedrørende magt og tvang samt viden om, hvordan man ved hjælp af socialpædagogiske metoder kan mindske magtanvendelse til det absolut nødvendige.

Demensfaglige konsulenter har i 2024 undervist i lovgivningen vedrørende magt og tvang til personale i hjemmeplejen og på plejehjem i kommunalt regi og til private udbydere. Undervisningen er foregået over 18 gange i 2024.

Desuden er der undervist i lovgivning vedrørende magt og tvang til teamledere i hjemmeplejen, plejhjemsledere og demensvidenspersoner i kommunalt regi samt ledere og videnspersoner ved private udbydere.

I forbindelse med undervisningen er der via dialog belyst konkrete borgersager i det enkelte team eller på den enkelte plejhjemsafdeling. Dette for at øge og styrke medarbejdernes drøftelser, analysering af og refleksive proces til at finde socialpædagogiske handlemuligheder til at forebygge og mindske anvendelsen af magt og/eller til det mindst indgribende og skånsomme for borgeren.

Demensvidenspersoner ansat i Plejhjem og Hjemmepleje leverer demensfaglige indsatser til borgerne samt vejleder øvrige medarbejdere i konkrete situationer.

Sagen fremlægges til orientering i Sundhed & Omsorgsudvalget og efterfølgende i Økonomiudvalget og Byrådet.

Lovgrundlag, planer mv.

Serviceovens kapitel 24 samt værgemålssager, jf. Værgemålslovens § 5.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg indstiller til Sundhed & Omsorgsudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

- Der orienteres om beretning for 2024 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemålssager for Fritid Sundhed & Omsorg.

Beslutning

Orientering givet.

Beslutningshistorik

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget 25.08.2025 Punkt 3

Orientering givet.

Afbud: Karen Sandrini (V)

Punkt 7: Lukket: Informationer og forespørgsler - Lukket

Punkt 8: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad